

А К Т

лісопатологічного обстеження лісових насаджень Димерського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів

22.08.2025

с. Катюжанка

Згідно листа філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» № 17652/40.1.9-2025 від 18.08.2025, згідно Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою КМУ №555 від 27.05.1995, в період з 21.08.2025 по 22.08.2025 комісією в складі: начальника відділу державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі ДСЛП «Київлісозахист») Валерія ЧАВЧЕНКА, провідного інженера-лісопатолога ДСЛП «Київлісозахист» Вікторії ШВЕНЬ, помічника начальника Димерського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Михайла ЛІНКЕВИЧА, лісничого Руднянського лісництва Віталія ЯЦІШИНА, лісничого Катюжанського лісництва Олександра КВАЧУКА, лісничого Дніпровського лісництва Ігора ГАРБАРА, лісничого Кам'янського лісництва Костянтина КОВАЛЬЧУКА, лісничого Шевченківського лісництва Ярослава ЧУПРІЯ, лісничого Деснянського лісництва Владислава ВЕРБИ, лісничого Вищедубечанського лісництва Євгена БРУЯ, лісничого Хутірського лісництва Валентина ЛУЦІШЕНА, лісничого Хотянівського лісництва В'ячеслава ХОМУТОВСЬКОГО, проведене лісопатологічне обстеження насаджень Димерського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік.

Короткий таксаційний опис ділянок, що пропонуються для проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів наведений нижче за матеріалами базового лісовпорядкування 2014 року.

Результати обстеження:

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер ділянки	Площа, можлива для ВСП, гектарів	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування								Категорія захищеності	Причини призначення заходів	Орієнтовний запас деревини, що підлягає вирубуванню, куб. метрів на 1 гектар
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар				
Руднянське лісництво															
16	17	1.8	(1)	0.9	10СЗ+БП+ДЗ	57	0.75	1	21	22	330	4	великий та малий соснові лубоїди	35	
16	19	1.9	(4)	0.4	10СЗ+БП+ДЗ	66	0.70	1	23	26	350	4	великий та малий соснові лубоїди	50	
17	19	0.6		0.6	9СЗ1ДЗ+БП	86	0.65	1	28	32	410	3	великий та малий соснові лубоїди	35	

Деснянське (Довгобродівське) лісництво

143	9	0.6		0.6	8С32ДЗ	63	0.70	1	23	28	320	2	великий та малий соснові лубоїди	15
143	10	1.0		1.0	6ДЗ3С31БП	46	0.70	1А	25	28	310	2	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	10
144	11	1.1		1.1	8С32ДЗ	66	0.70	1А	26	28	380	2	великий та малий соснові лубоїди	25
151	1	6.3	(3)	5.5	9С31ДЗ	64	0.70	1	24	28	380	2	великий та малий соснові лубоїди	10
159	1	1.4		1.4	7ДЗ2БП1СЗ	121	0.65	2	28	32	300	2	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	20
159	4	6.0		6.0	10СЗ+ДЗ	66	0.70	1	24	28	380	2	великий та малий соснові лубоїди	25
159	5	3.4		3.4	8С31ДЗ1БП	66	0.60	1	24	28	300	2	великий та малий соснові лубоїди	15
159	8	1.2		1.2	6С34ДЗ+БП	66	0.65	1	23	24	280	2	великий та малий соснові лубоїди	25
230	8	4.3	(3)	3.1	7С3ЗДЗ+БП	64	0.70	1А	25	28	340	2	великий та малий соснові лубоїди	15
231	15	2.6		2.6	8С32ДЗ	66	0.70	1А	26	28	400	2	великий та малий соснові лубоїди	20
239	1	11.1		11.1	6С3ЗДЗ1БП	63	0.70	1А	24	28	310	2	великий та малий соснові лубоїди	15
248	10	2.5	(3)	2.1	6ДЗ3С31БП	68	0.70	2	20	24	230	2	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	25
249	6	2.5	(2)	2.3	4С34ДЗ2БП	71	0.70	1	24	28	250	2	великий та малий соснові лубоїди	30
249	11	0.4		0.4	10СЗ	64	0.70	1А	26	32	380	2	великий та малий соснові лубоїди	40
260	2	2.3		2.3	10СЗ+ДЗ	59	0.80	1А	23	24	380	2	великий та малий соснові лубоїди	30
267	7	1.2	(2)	0.8	10СЗ+БП+ОС	86	0.70	1	28	32	430	2	великий та малий соснові лубоїди	25
267	9	2.4		2.4	10СЗ+БП+ОС	91	0.70	1	27	32	410	2	великий та малий соснові лубоїди	20
267	11	2.7		2.7	10СЗ+БП+ОС	91	0.70	1	27	32	410	2	великий та малий соснові лубоїди	45
267	12	0.7	(2)	0.1	9С31ДЗ+БП	66	0.70	1А	26	28	380	2	великий та малий соснові лубоїди	130
268	13	1.2		1.2	10СЗ+БП	91	0.60	1	28	32	380	2	великий та малий соснові лубоїди	25
284	6	3.6		3.6	4С34БП1ВЛЧ1ДЗ	66	0.60	1Б	28	36	215	2	великий та малий соснові лубоїди	10
284	7	0.2		0.2	10СЗ	81	0.70	1А	28	36	460	2	великий та малий соснові лубоїди	45
285	1	2.5		2.5	9С31БП+ДЗ	64	0.80	1	23	28	355	2	великий та малий соснові лубоїди	15
285	5	8.9	(2)	8.8	10СЗ	70	0.70	1	25	28	400	2	великий та малий соснові лубоїди	10
285	6	0.8	(2)	0.6	10СЗ+ДЗ+БП	66	0.80	1	22	24	350	2	великий та малий соснові лубоїди	25
285	7	0.4		0.4	7С3ЗБП+ДЗ	66	0.70	1	23	26	270	2	великий та малий соснові лубоїди	15
291	12	0.8		0.8	10СЗ	91	0.60	1	27	36	370	2	великий та малий соснові лубоїди	15
293	5	1.6		1.6	10СЗ	86	0.70	2	24	32	365	2	великий та малий соснові лубоїди	15
293	8	5.7		5.7	10СЗ+БП	63	0.85	1А	25	26	445	2	великий та малий соснові лубоїди	10
293	9	1.0		1.0	10СЗ	66	0.80	1	24	28	410	2	великий та малий соснові лубоїди	15
293	11	0.7		0.7	10СЗ	91	0.70	1	27	32	440	2	великий та малий соснові лубоїди	30
293	13	2.6		2.6	10СЗ	86	0.70	2	24	32	375	2	великий та малий соснові лубоїди	15
342	2	5.2		5.2	10СЗ+БП+ВЛЧ	45	0.70	1А	20	20	280	2	великий та малий соснові лубоїди	35
Всього:		88.9		85.0										

Вишедубечанське (Острівське) лісництво

476	1	2.3		2.3	10СЗ	101	0.65	1	28	40	415	2	великий та малий соснові лубоїди	30
476	5	1.5		1.5	10СЗ	121	0.60	2	28	40	380	2	великий та малий соснові лубоїди, вітровал	20
476	11	7.3		7.3	8С32БП	68	0.70	1	23	28	320	2	великий та малий соснові лубоїди, вітровал	10
476	12	1.5		1.5	9С31БП	63	0.80	1	23	32	370	2	великий та малий соснові лубоїди	15

		1.5		1.5	10СЗ+БП+ВЛЧ	86	0.70	2	24	32	380	2	великий та малий соснові лубоїди, вітровал	40
	6	5.8		5.8	9СЗ1БП+ДЗ	71	0.70	1	23	28	320	2	великий та малий соснові лубоїди, вітровал	15
519	3	1.1		1.1	10СЗК+БП	71	0.70	1	25	26	395	2	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	35
519	5	1.8	(1)	1.0	8СЗ2БП	71	0.60	2	21	28	220	2	великий та малий соснові лубоїди	45
519	13	1.5		1.5	10СЗ	66	0.80	1	22	24	370	2	великий та малий соснові лубоїди	20

Вишедубечанське лісництво

545	5	5.7		5.7	8СЗ(106)2СЗ(70)+БП	106	0.70	1	29	40	450	2	великий та малий соснові лубоїди	20
545	6	2.4		2.4	10СЗ+БП	96	0.60	2	25	32	360	2	великий та малий соснові лубоїди	10
572	9	1.8	(1)	1.7	10СЗ+БП	58	0.80	1А	24	28	415	2	великий та малий соснові лубоїди	35
572	10	8.9	(1)	8.4	7СЗ2БП1ВЛЧ+ДЗ+ОС	100	0.60	1	29	36	308	2	великий та малий соснові лубоїди	20
580	12	0.3		0.3	10СЗ	91	0.60	1	26	36	350	2	великий та малий соснові лубоїди	90
586	2	1.8	(1)	1.3	10СЗ+ДЗ+БП+ОС	71	0.70	1	25	36	390	2	великий та малий соснові лубоїди	50
592	2	5.7	(4)	2.2	10СЗ	91	0.60	2	24	36	340	2	великий та малий соснові лубоїди, омега австрійська	30
594	4	13.0	(7)	5.1	8СЗ(121)2СЗ(70)+БП	121	0.40	2	27	40	235	2	великий та малий соснові лубоїди, омега австрійська	25

Вишедубечанське (Лебедівське) лісництво

613	8	3.5	(1)	1.7	10СЗ	76	0.60	3	18	18	190	2	великий та малий соснові лубоїди, вітровал	10
622	11	2.8	(1)	1.9	10СЗ	116	0.60	2	26	36	360	2	великий та малий соснові лубоїди, омега австрійська	20
635	7	1.9	(3)	1.0	10СЗ	86	0.60	1	25	36	340	2	великий та малий соснові лубоїди	35
635	20	0.5		0.5	5СЗ(111)2СЗ(70)2ВЛЧ1БП	111	0.40	2	25	40	180	2	великий та малий соснові лубоїди	40
652	4	1.1		1.1	7БПЗСЗ	41	0.80	1	19	20	210	2	березова губка, бактеріальна водянка	10
652	5	0.9	(3)	0.1	9СЗ1БП	96	0.40	1	28	48	230	2	великий та малий соснові лубоїди	20
Всього:		74.6		56.9										

Хутірське лісництво

180	6	3.9	3.9	3.9	10СЗ	76	0.70	1	23	36	350	2	великий та малий соснові лубоїди	20
182	4	3.5	3.5	3.5	8СЗ2БП	66	0.75	1	21	28	285	2	великий та малий соснові лубоїди	20
182	14	3.0	(3)	1.2	10СЗ+БП	91	0.70	1	27	40	380	2	великий та малий соснові лубоїди	60
193	24	2.5		2.5	10СЗ	41	0.70	1	15	18	180	2	великий та малий соснові лубоїди	25
193	29	2.3	(2)	2.2	10СЗ	73	0.70	2	22	32	350	2	великий та малий соснові лубоїди	25
201	6	7.6	(2)	6.8	10СЗ	86	0.70	1	26	32	405	2	великий та малий соснові лубоїди	20
353	1	8.0	(4)	7.1	10СЗ+ДЗ+БП	66	0.70	2	18	24	270	2	великий та малий соснові лубоїди	10
353	7	3.9	(3)	0.6	7СЗ(96)3СЗ(70)	96	0.60	2	26	40	300	2	великий та малий соснові лубоїди	30
355	1	5.0	(2)	4.9	9СЗ(91)1СЗ(70)	91	0.70	1	27	36	410	2	великий та малий соснові лубоїди	15
361	11	4.1		4.1	10СЗ+ДЗ+БП	86	0.80	1А	30	36	510	2	великий та малий соснові лубоїди	15
361	14	5.0		5.0	8СЗ2БП+ДЗ	86	0.70	1	28	36	385	2	великий та малий соснові лубоїди	20
372	1	6.6		6.6	8СЗ(76)2БП+СЗ	76	0.70	1А	28	36	380	2	великий та малий соснові лубоїди	15
Всього:		55.4		48.4										

Хотянівське (Новосілківське) лісництво

743	7	11.8	(2)	0.8	10СЗ	101	0.80	2	24	28	420	2	великий та малий соснові лубоїди	55
-----	---	------	-----	-----	------	-----	------	---	----	----	-----	---	----------------------------------	----

Хотянівське лісництво

5	4.1	(1)	1.3	10СЗ	55	0.80	1	20	24	300	2	великий та малий соснові лубоїди	15
9	0.4	(1)	0.1	10СЗ	55	0.90	1А	23	26	420	2	великий та малий соснові лубоїди	180
Всього:	16.3		2.2										
Разом:	402.6		308.8										

При обстеженні насадження виявлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). У насадженнях в нижній частині стовбура на обкорованих деревах в районі товстої кори наявні звивисті повздовжні маточні та личинкові ходи великого соснового лубоїда (*Tomicus piniperda*). Також на повалених деревах в верхній частині стовбура в районі тонкої кори виявлено поперечні дугоподібні ходи малого соснового лубоїда (*Tomicus minor*). Під проекціями крон на підстилці знайдено від 10 до 15 шт/м² свіжих пошкоджених пагонів, що свідчить про значну чисельність популяції даних шкідників. Всихання та відмирання дерев зумовлене первинним заселенням великим та малим сосновими лубоїдами (*Tomicus piniperda*, *Tomicus minor*).

В насадженні, яке є осередком кореневої губки (*Heterobasidion annosum*), а саме Вищедубечанське (Острівське) лісництво кв.519 вид.3 спостерігається дифузний характер всихання. Характерною візуальною ознакою є наявність поодиноких, або куртинних вітровальних та дерев з помітним нахилом від вертикальної осі внаслідок ураження грибом кореневої системи та викликаючи корозійно-деструктивний тип гнилі (строкату ситову). Зовнішні ознаки ураження, де активно проходить розвиток КГ проявляються в зменшенні річного приросту, ажурності крон, укорочені хвої, хвоя втрачає блиск, набуває блідозелений відтінок, легко осипається, пізніше жовтіє, буріє, передчасно опадає. В подальшому насадження заселились стовбуровими шкідниками (великим та малим сосновими лубоїдами, синьою сосною златкою).

Також треба зазначити, що на даний час ослаблення соснових деревостанів, а саме Вищедубечанське лісництво кв.592 вид.2,4, Вищедубечанське (Лебедівське) лісництво кв.622 вид.11, спричинене ураженням їх рослиною напівпаразитом омелою австрійською (*Viscum album*). Заселення нею в кронах дерев спостерігається від слабкого до сильного ступенів включно, а в середньому становить 4-6 кущів на одне дерево. Первине ослаблення через пригнічення омелою її фізіологічні функції веде до поступового відмирання частини гілок в кроні, яке одночасно супроводжується, а надалі підсилюється заселенням стовбуровими шкідниками.

У дуба звичайного (*Quercus robur* L.) виявлено відмираючі та сухостійні дерева, на яких спостерігаються сухобочини, гнилеві виразки, напливи та дупла, що є діагностичними ознаками гниття в стовбурі. На стовбурах є плодові тіла несправжнього дубового трутовика (*Phellinus robustus*) та справжнього трутовика (*Fomes fomentarius*), які викликають жовто-буру гниль стовбура, центрального, або змішаного типу. Додатковою ознакою ураження вказаними трутовиками є суховерхість дерев, їхній пригнічений стан, знижений приріст. В обстежених насадженнях на стовбурах виявлені личинкові ходи і льотні отвори бронзової дубової златки (*Chrysobothris affinis* F.), златки зеленої вузькотілої (*Agrilus viridis* L.) та дубового заболонника (*Scolytus intricatus*). Це викликає ослаблення та швидке відмирання дерев.

У дерев берези повислої (*Betula pendula* Roth.), спостерігається всихання окремих гілок і суховерхість, що часто поширюється на всю крону та призводить до всихання дерева, викликане ураженням бактеріальною водянюкою. Крім того виявлені такі поширені для берези патології як ураження стовбурів березовою губкою (*Fomitopsis*

Fomes fomentarius) викликають деструктивну ядрово-заболонну гниль та спражнім трутовиком (Fomes fomentarius), що спричиняє розвиток білої мармурової ядрово-заболонної гнилі.

Також у насадженнях присутні дерева з виверненням коріння з ґрунту, зі зламами стовбурів на висоті від 3 до 6 м, підірваною кореневою системою, з нахилом стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, зламами верхівкової частини дерев. Характер пошкодження поодинокий та невеликими групами.

Для поліпшення лісопатологічного та санітарного стану насаджень Димерського надлісництва ДП «Ліси України», комісія рекомендує провести захід з поліпшення санітарного стану лісів - вибірково санітарну рубку (ВСР) з інтенсивністю (окомірно) 10-180 м³/га у вищезазначених насадженнях на загальній площі **308.8 гектарів**.

Призначені ВСР провести у 2025 році згідно пунктів 2,5,6,7,9,10,13,14,16,19,23,26,27 Санітарних правил в лісах України та з урахуванням всіх вимог діючого лісового та екологічного законодавства.

Своєчасне і в повній мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану лісів буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників та підвищить рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та навколишню екологічну ситуацію в цілому.

Представники комісії:

Начальник відділу ДСЛП «Київлісозахист»	Валерій ЧАВЧЕНКО
Провідний інженер-лісопатолог ДСЛП «Київлісозахист»	Вікторія ШВЕНЬ
Помічник начальника Димерського надлісництва ДП «Ліси України»	Михайло ЛІНКЕВИЧ
Лісничий Руднянського лісництва	Віталій ЯЦИШИН
Лісничий Катюжанського лісництва	Олександр КВАЧУК
Лісничий Дніпровського лісництва	Ігор ГАРБАР
Лісничий Кам'янського лісництва	Костянтин КОВАЛЬЧУК
Лісничий Шевченківського лісництва	Ярослав ЧУПРІЙ
Лісничий Деснянського лісництва	Владислав ВЕРБА
Лісничий Вищедубечанського лісництва	Євген БРУЙ
Лісничий Хутірського лісництва	Валентин ЛУЦИШИН
Лісничий Хотянівського лісництва	В'ячеслав ХОМУТОВСЬКИЙ